

41

پروتوکول

پنجمین جلسه کمیسیون بین الحکومتی همکاری های مشترک
اقتصادی، تجاری، اجتماعی، تکنیکی، علمی و فرهنگی

میان

جمهوری اسلامی افغانستان

و

جمهوری تاجیکستان

پنجمین جلسه کمیسیون مشترک همکاری های اقتصادی، اجتماعی و تکنیکی بین دولت جمهوری اسلامی افغانستان و جمهوری تاجیکستان بتاريخ ۲۲ - ۱۳۹۲/۱۲/۲۳ هجری شمسی مطابق ۱۳ - ۱۴ / ۰۳ / ۲۰۱۴ میلادی در شهر دوشنبه مرکز جمهوری تاجیکستان دایر گردید.

ریاست هیأت جانب افغانی را جلالتمآب عبدالهادی (ارغندیوال) وزیر اقتصاد جمهوری اسلامی افغانستان و ریاست هیأت جانب تاجیکی را جلالتمآب خیرالله عصا زاده وزیر نقلیات جمهوری تاجیکستان به عهده داشتند.

ترکیب اعضای هیأت هر دو جانب در ضمیمه های (۱) و (۲) ملاحظه گردد.

طرفین در مورد بعضی از مواد پروتوکول های سومین و چهارمین اجلاس کمیسیون همکاری های مشترک اقتصادی، تجاری، اجتماعی و تکنیکی که قبلاً بین هر دو کشور به امضا رسیده است ولی تا هنوز تطبیق نگردیده به تحقق آن ها تاکید ورزیدند.

جلسات کمیسیون در فضای دوستانه و حسن نیت که بیانگر سنت های مشترک دو کشور می باشد برگزار گردید و طرفین در مورد توسعه و انکشاف طویل المدت همکاری های دوجانبه بخصوص در بخش های تجارت، گمرکات،

استندرد دایزیشن، انرژی و آب، ترانسپورت و زیربنا های ترانسپورتی، مخابرات، زراعت، معارف، اطلاعات و فرهنگ و صحت بحث و گفتگو نمودند که در زمینه توافقات ذیل به عمل آمد:

I- در عرصه همکاری های اقتصادی و تجارتي

جانبین بر توسعه صادرات و واردات و انکشاف روابط تجارتي و اقتصادی با حمایت از سکتور خصوصی و جلب سرمایه گذاری تأکید نمودند.

جانبین به منظور رشد همکاری در ساحه تجارت به توافقات ذیل رسیدند:

۱. همکاری های عملی سودمند در نقاط مرزی،
۲. فراهم آوری شرایط مساعد با استفاده از امتیازات در مناطق آزاد تجارتي جمهوری تاجیکستان
۳. بررسی، استحکام و حمایت از فعالیت های کمیسیون مشترک بین الحکومتی در زمینه ایجاد، تأسیس و رشد بازارهای بین المرزی، میان ولایت بدخشان جمهوری اسلامی افغانستان و ولایت خودمختار کوهستان بدخشان جمهوری تاجیکستان، ولایات تخار و کندز جمهوری اسلامی افغانستان و ولایت ختلان جمهوری تاجیکستان.
۴. طرفین روی همکاری های اطاق های تجارت و صنایع دو کشور در موارد ذیل تأکید نمودند:
(۱) پلان کاری برای تدویر نمایشگاه ها در سال ۲۰۱۴ را تهیه و ترتیب نموده، و در زمینه میان ادارات مربوطه تبادل معلومات نمایند.
(۲) تبادل منظم معلومات راجع به پلان کاری بخش خصوصی و ایجاد دیتابیس و گنجاندن آن در سایت های انترنتی مربوطه به منظور ارسال به تمامی طرف های ذیدخل.
۵. طرفین بر تدویر نمایشگاه ها، کنفرانس ها و سمینارها به منظور رشد و انکشاف تجارت و همکاری های اقتصادی میان هر دو کشور تأکید نمودند.
۶. طرفین روی گسترش همکاری های بین المرزی به منظور سرعت بخشیدن حمل و نقل، اموال تجارتي و ترانزیتی، دریافت و پرداخت تکس ها بر اساس عمل بالمثل تأکید نمودند.
۷. طرفین موافقه نمودند که یک کمیسیون دو جانبه تمام مشکلات و موانع را که در عرصه تجارت و ترانزیت وجود دارد، به زودترین فرصت در نقاط مرزی شیرخان بندر و پنج پایان بررسی نموده و از نتایج، کمیسیون مشترک را از مجاری دیپلماتیک مطلع سازند.
۸. طرفین روی ساده سازی فعالیت های متشبین خصوصی به منظور تشویق سرمایه گذاری موافقه نمودند.

۹. نهایی سازی موافقتنامه سه جانبه ترانزیتی میان جمهوری اسلامی افغانستان، جمهوری تاجیکستان و جمهوری اسلامی پاکستان در جریان سال جاری (۲۰۱۴).

۱۰. بررسی مسوده موافقتنامه سه جانبه ترانزیتی میان کشورهای جمهوری اسلامی افغانستان، جمهوری تاجیکستان و جمهوری مردم چین.

II- در عرصه ستندرد ۱۵ ایزیشن:

طرفین به عملی کردن مفاد تفاهمنامه مؤرخ ۱۳۸۹/۸/۳ مطابق ۲۰۱۰/۱۰/۲۵ مبنی بر توسعه همکاری ها بین ادارات ستندرد دو کشور در ساحه ستندردسازی، سرتفکیت «تصدیقنامه» و میترولوژی تأکید نمودند.

III- در عرصه انرژی و آب:

الف. در بخش انرژی:

۱. همکاری دو جانبه در مورد تمديد خط انتقال برق ۱۱۰ کیلووات (در حجم ۲۲۰ کیلووات) به طول (۱۹۵) کیلومتر از سلطان اشکاشم تا شهر فیض آباد افغانستان و تمديد خط انتقال برق ۱۱۰ کیلووات (در حجم ۲۲۰ کیلووات) به طول ۱۲۰ کیلومتر از شهر خاروغ تا شهر اشکاشم جمهوری تاجیکستان.
۲. همکاری همه جانبه در مورد تطبیق پروژه CASA-1000 که تجارت انرژی برق را فی مابین کشور های قرغزستان، تاجیکستان، افغانستان و پاکستان مساعد می سازد موافقه و تأکید بر تسریع پیشبرد امور مربوطه به آن.
۳. مطالعه امکانات ساختمان لین انتقال برق ولتاژ بلند ۵۰۰ کیلووات از جمهوری تاجیکستان از طریق جمهوری اسلامی افغانستان به ترکمنستان.
۴. همکاری های همه جانبه و دوامدار در مورد بهره برداری لین انتقال 220kv سنگ توده تاجیکستان الی پلخمری افغانستان (هر دو کشور به داخل خاک خودش).
۵. همکاری های همه جانبه و دوامدار در مورد بهره برداری لین انتقال 110kv سب استیشن گران تاجیکستان الی سب استیشن های ولایت کندز افغانستان (هر دو کشور بداخل خاک خودش).
۶. همکاری همه جانبه روی تمديد لین انتقال انرژی برق 500 kv از جمهوری تاجیکستان از مسیر کشور جمهوری اسلامی افغانستان به کشور جمهوری اسلامی ایران.
۷. تسریع همکاری های مشترک بین طرفین در بخش انکشاف منابع آبی از جمله مطالعات مشترک پروژه دشت جُم.

ب. در بخش آب:

۱. کمیسیون بر پیگیری و اجرای مفاد موافقتنامه بین حکومت جمهوری اسلامی افغانستان و حکومت جمهوری تاجیکستان در رابطه به همکاری در ساحه های انکشاف و اداره منابع آبی در دریای پنج و آمو (مؤرخ ۲۵ اکتوبر سال ۲۰۱۰) تأکید نموده، تأسیس کمیسیون های فرعی ذیربط را تحت ریاست وزارت انرژی و آب جمهوری اسلامی افغانستان و وزارت انرژی و ذخایر آب جمهوری تاجیکستان جهت حل مسایل وابسته به تحکیم سواحل در امتداد دریای پنج و آمو، همچنان ایجاد گروه های کاری در رابطه به مانیٹورنگ ذخایر آب و محیط زیست، همچنان ترتیب برنامه کاری آن ها را موافقه کردند.

۲. همکاری در عرصه هایندرو لوژی از جمله تبادل آمار و ارقام هایندرومیترو لوژیکی.

۳. تحکیمات سواحل دریا ها در محدوده مرز آبی مشترک بین هر دو کشور به منظور مصوون ساختن هر دو طرف سواحل دریای پنج - آمو موافقت نموده و روی ایجاد گروپ کاری مشترک به منظور تثبیت علایم سرحدی تخریب شده و بعد از آن، انجام امور تحکیمات سواحل دریای مذکور همزمان به هر دو طرف سواحل تأکید نمودند.

همکاری همه جانبه در ایجاد گروپ کاری به منظور تثبیت علایم سرحدی تخریب شده دو طرف سواحل دریای آمو.

IV- در بخش نفت و گاز

۱. طرفین توافق نمودند تا در بخش های تفحص نفت و گاز میان همدیگر همکاری نمایند.

V- در عرصه معادن:

۱. اشتراک شرکت های افغانستان و تاجیکستان در عرصه کارکرد معادن طبق قوانین طرفین.

VI- در عرصه ترانسپورت و زیربنای ترانسپورتی:

در بخش ترانسپورت

۱. طرفین روی ایجاد کمیسیون دائمی مشترک تخنیکي همکاری های ترانسپورتی و ترانزیتی جهت حل مشکلات و مسایلی که از ناحیه فوق بروز می کند، موافقه نمودند.

۲. جانبین تقویت همکاری ها را در راستای احداث راه آهن در مسیر تاجیکستان - افغانستان و ترکمنستان (کلخوز آباد - پنج پایان - شیرخان بندر - کندز - خلم - مزار شریف - اندخوی) تأکید نمودند.

۳. با تقاضای جانب تاجیکستان مسیر بشکنت از طریق کلدار - حیرتان - اسلام پنجه - کلفت به منظور تمدید خط و احداث راه آهن با در نظر داشت امکانات مالی و تأمین آموزش مسلکی کارشناسان ساحه مورد مطالعه دو طرفه قرار گیرد.

۴. جانبین روی ایجاد خط السیر بین المللی مسافربری میان هر دو کشور در استقامت های (قرغان تپه الی کندز - کندز الی قرغان تپه)، دوشنبه - کابل و کابل - دوشنبه توافق نمودند.

شرکت های مسافربری هر دو کشور از این مسیر بر اساس عمل بالمثل استفاده می برند.

۵. جانبین توافق نمودند تا در صدور رخصتنامه (رودپاس) با هم در حمل و نقل بین المللی بر اساس قوانین نافذه جانبین با عمل بالمثل همکاری همه جانبه نموده توجه مقامات امنیتی هر دو کشور را غرض تأمین امنیت حمل و نقل جلب می نمایند.

۶. طرفین به منظور رشد تجارت و حمل نقل آبی در بندرهای کاکل (فرخار) و آی خانم (تخار) از وسایط نقلیه آبی بر اساس عمل بالمثل استفاده می نمایند.

VI - همکاری در عرصه گمرک:

۱. امضای موافقتنامه بین حکومت جمهوری اسلامی افغانستان و حکومت جمهوری تاجیکستان در رابطه به همکاری در ساحه گمرک. جانبین به منظور آغاز بحث راجع به این موافقتنامه به زودترین فرصت نشست می نمایند.

VII - در عرصه زراعت و مالداري

۱. همکاری های دو جانبه در موارد کنترل و نظارت امراض نباتی و حیوانی و مبارزه علیه ملخ و حشرات مضره در مناطق سرحدی دو کشور.
۲. همکاری در ساحه زراعت، منجمله باغداری و پرورش تخم های اصلاح شده بذری.
۳. همکاری در ساحه مالداري و پرورش زنبور عسل.
۴. همکاری در عرصه میکائیزه شدن زراعت و تکنالوژی جدید در مورد استفاده مؤثر از زمین و آب، جهت بلند بردن حاصلات زراعتی.

۵. همکاری در ساحه تخنیکي و تبادل ماشین آلات و تجهیزات زراعتی.

۶. همکاری در عرصه وترنری.

۷. همکاری در عرصه آموزش متخصصین و تبادل تجارب علمی.

VIII- در عرصه اطلاعات و فرهنگ

جانب ها پاراف نمودن طرح موافقتنامه بین الحکومتی را در رابطه به همکاری در ساحه فرهنگ، هنر و نشریه ها (صوتی، تصویری و چاپی) موافقه نمایند:

- ادامه گسترش همکاری های هنری، مخصوصاً هنر موسیقی و تیاتر

- زمینه سازی برای اشتراک هنرمندان و فرهنگیان هر دو کشور به مناسبت های فرهنگی (فستیوال ها، نمایشگاه ها)

طرف ها در عرصه نشرات چنین موافقه نمودند:

- ایجاد همکاری ضروری و تبادل معلومات از طریق کارشناسان و همکاری تخنیکي در بخش رسانه های نشریاتی و چاپی

IX. همکاری در ساحه جوانان و توریزم

الف: در عرصه امور جوانان :

۱. زمینه سازی برای گسترش روابط جوانان دو کشور توسط برگزاری جلسات مشترک، ملاقات ها، ایجاد انجمن ها، برگزاری هفته دوستی و همکاری سازمان های ساحه جوانان

ب: در عرصه توریزم :

طرفین برای توسعه همکاری در ساحه توریزم در چارچوب موافقتنامه بین حکومت جمهوری اسلامی افغانستان و جمهوری تاجیکستان در رابطه به همکاری در عرصه توریزم جهت اتخاذ تدابیر ذیلاً موافقه نمودند:

۱. توسعه مناسبات سیاحتی بین واحدهای تجارتي - اقتصادی

۲. تشویق سکتور خصوصی و فراهم نمودن شرایط مساعد برای شرکت های سیاحتی بین دو کشور تا به طور مشترک کار نمایند.

۳. معرفی آثار تاریخی، فرهنگی، نگارستان ها، مناطق مختلف کشورهای همدیگر در چهار فصل سال از لحاظ آب و هوا توسط نشریات، تبلیغات، نوشته ها و کارت های پستی.

X- در عرصه معارف و علوم

الف. در عرصه معارف و علوم

طرفین در عرصه معارف و علوم به طور ذیل به موافقه رسیدند:

۱. گسترش همکاری های مستقیم بین مؤسسات تحصیلات عالی مسلکی جمهوری اسلامی افغانستان و جمهوری تاجیکستان.
۲. پذیرش شهروندان جمهوری اسلامی افغانستان در مؤسسات تحصیلات عالی مسلکی جمهوری تاجیکستان طبق بورسیه های تحصیلی بر اساس موافقتنامه های دوجانبه بین وزارت معارف و علم جمهوری تاجیکستان و وزارت تحصیلات عالی جمهوری اسلامی افغانستان.
۳. شهروندان جمهوری اسلامی افغانستان که بر اساس بورسیه های تحصیلی دوره های لیسانس، تخصص و ماستری، شامل تحصیل می شوند، قبل از آغاز تحصیل برای مدت شش ماه در مؤسسات تحصیلات عالی جمهوری تاجیکستان به آموزش رسم الخط سرلیک و قواعد زبان روسی (به طور رایگان) می پردازند.
۴. جمهوری تاجیکستان برای تحصیل شهروندان جمهوری اسلامی افغانستان در مؤسسات تحصیلات عالی مسلکی شهر دوشنبه، ولایت مختار کوهستان بدخشان، ولایت های سغد و ختلان شرایط مساعدت را فراهم می سازد.
۵. برگزاری کنفرانس های علمی، سمینارها، ورکشاپ ها و تحقیقات علمی در عرصه های حفظ مشترکات ادبی، فرهنگی، تاریخی و باستانی دو کشور در سطح مؤسسات تحصیلات عالی مسلکی.

ب: همکاری دوجانبه در زمینه تربیت کدرها و متخصصین در بخش های مورد نیاز:

۱. بر اساس تقاضای جانب افغانستان، جانب تاجیکستان در زمینه تربیت کدرها و متخصصین در بخش های مورد نیاز، از جمله متخصصین راه آهن اظهار آمادگی نمود.
۲. نحوه تطبیق بند فوق در زمان مناسب توسط جانین تحت غور و بررسی قرار گرفته، زمان تدویر آن تعیین می گردد.

XI- در عرصه صحت

۱. تقویت همکاری ها در ساحات عرضه خدمات مخصوص طبی چون پیوند گرده ها، مغز استخوان فقرات پیوند مفاصل برای مریضان افغان در مؤسسات طبی جمهوری تاجیکستان.

۲. ایجاد راه کارهای دوجانبه، جهت پیگیری بیماری های ساری «مطابق قوانین بین المللی HR-2005» از جمله امراض خطرناک چون ملاریا و امراض که توسط واکسین کنترل می شود.
۳. تبادل معلومات مسلکی در موارد جلوگیری از شیوع امراض ساری در هر دو کشور.
۴. راه اندازی برنامه های آموزشی تخصصی و تبادل تجارب در بخش های صحت عامه، حمایت صحی طفل و مادر و طب دندان برای دکتوران افغانی، در مؤسسات طبی و تعلیمی جمهوری تاجیکستان.
۵. تفاهمنامه همکاری که در ساحه صحت بین وزارت صحت عامه اداره انتقالی افغانستان و وزارت تندرستی جمهوری تاجیکستان به تاریخ ۲۰۰۵/۰۲/۱۸ به امضا رسیده بود، با در نظر داشت نیازمندی ها، طرفین طی پروتوکول ضمیمه بی، به آن تعدیل و یا ایزاد وارد نماید.

XII. در عرصه بیمه:

۲. ایجاد روابط همکاری در ساحه فعالیت های بیموی بر بنیاد یک سند حقوقی .
۳. ایجاد تسهیلات هر چه بیشتر در قلمرو هر دو کشور در زمان بروز مشکلات در عرصه بیمه بخاطر حل و فصل آن.
۴. تبادل تجارب بیمه ای.
۵. ارتقای ظرفیت کارمندان در عرصه بیمه.
۴. ترویج و انکشاف فعالیت های بیمه ای .

XIII - زمینه معیاری حقوقی

جانبها به موافقه رسیدند، که با نظر داشت اهمیت گسترش بیشتر روابط اقتصادی بین کشورهای ما سندهای زیرین هرچه زودتر موافقه و به امضا برسند:

- موافقتنامه بین حکومت جمهوری تاجیکستان و حکومت جمهوری اسلامی افغانستان در باره همکاری در ساختمان و استفاده لوله گاز افغانستان-تاجیکستان؛
- موافقتنامه بین جمهوری تاجیکستان و جمهوری اسلامی افغانستان در ساحه فرهنگ، هنر، نشریه ها (صوتی، تصویری، چاپی)؛
- موافقتنامه بین حکومت جمهوری تاجیکستان و حکومت جمهوری اسلامی افغانستان در رابطه به همکاریها و یاری بین همدیگر در فعالیت گمرکی؛

- موافقتنامه سه جانبه تجارت ترانزیتی بین تاجیکستان، افغانستان و پاکستان؛
- موافقتنامه بین جمهوری تاجیکستان و جمهوری اسلامی افغانستان در رابطه به تشویق و حفظ و حمایت متقابل سرمایه گذاری؛

XIV- در عرصه مخابرات

طرفین در عرصه مخابرات همکاری ها را توسط شرکت های دولتی بیشتر تقویت و توسعه بخشیده و به موارد ذیل به توافق رسیدند:

۱. بمنظور ارتقای ظرفیت ارتباطات مخابراتی بین دو کشور و جلب ترانزیت مخابرات کشور های منطقه از طریق شبکه فایبر نوری.
 ۲. بهبود و توسعه هر چه بیشتر خدمات پستی.
 ۳. عرضه خدمات اینترنتی به قیمت مناسب بطور ترانزیت مستقیم به جمهوری اسلامی افغانستان و جمهوری تاجیکستان.
 ۴. اقدامات ضروری در قسمت کنترل و جلوگیری از پخش امواج مخابراتی در ساحات مرزی دو کشور.
 ۵. توافق در مورد ترانزیت و ترافیک مخابراتی به یک کشور سومی.
- طرفین موافقه نمودند که ششمین جلسه کمیسیون مشترک همکاری های اقتصادی، اجتماعی و تکنیکی بین دولت جمهوری اسلامی افغانستان و جمهوری تاجیکستان در سال ۲۰۱۵ در شهر کابل برگزار گردد.
- تاریخ دقیق برگزاری جلسه بعدی کمیسیون از مجاری دیپلماتیک تعیین میگردد.
- این پروتوکول بتاريخ ۱۳۹۲/۱۲/۲۳ هجری شمسی مطابق ۲۰۱۴/۰۳/۱۴ میلادی در شهر دوشنبه در دو نسخه اصلی به زبان های دری و تاجیکی که هر دو اعتبار مساوی دارد، به امضا رسید.

از جانب جمهوری تاجیکستان

از جانب دولت جمهوری اسلامی افغانستان

